

DATOS IDENTIFICATIVOS

Práctica Penal I

Materia	Práctica Penal I			
Código	O03M110V01105			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía-Ourense			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Rodríguez Vázquez, Virgilio			
Profesorado	Ferreira Rivera, Albino José Iglesias Canle, Ines Celia Pazos Alzugaray, Pilar Rodríguez Vázquez, Virgilio Salgado Carbajales, Fátima María Temes Montes, Jorge			
Correo-e	virxilio@uvigo.es			
Web	http://masteravogacia.webs.uvigo.es			
Descripción xeral	Esta materia ten como principais obxectivos coñecer a estrutura do proceso penal e os seus principios informatores, os suxeitos e o obxecto do proceso penal, a súa incoación, a fase de instrución, as medidas cautelares, a pena, a proba no proceso penal, a sentenza e os seus efectos			

Competencias

Código

A2	Que os estudiantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrentar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudiantes saibam comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
B2	Capacidade de resolver problemas de forma efectiva
B3	Capacidade de argumentar e rebater ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico.
B5	Capacidade de traballar en equipo e coordinar grupos de trabalho.
C2	Coñecer as técnicas dirixidas á indagación e establecemento dos feitos nos distintos tipos de procedemento, especialmente a producción de documentos, os interrogatorios e as probas periciais.
C3	Coñecer e ser capaz de integrar a defensa dos dereitos dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdicionais nacionais e internacionais.
C4	Coñecer as diferentes técnicas de composición de intereses e saber encontrar solucións a problemas mediante métodos alternativos á vía xurisdiccional.
C5	Coñecer e saber aplicar os dereitos e deberes deontolóxicos profesionais nas relacións do avogado co cliente, as outras partes, o tribunal ou autoridade pública e entre avogados.
C8	Saber identificar os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico.
C10	Desenvolver destrezas e habilidades para a elección da estratexia correcta para a defensa dos dereitos dos clientes tendo en conta as esixencias dos distintos ámbitos da práctica profesional.
C13	Saber expoñer de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedemental.
C14	Saber desenvolver traballos profesionais en equipos específicos e interdisciplinares.
D2	Capacidade de xestión da información.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de argumentar xurídicamente. Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de xeito multidisciplinar. Capacidade de interpretar críticamente a normativa penal e procesal penal. Capacidade de manexar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal.	A2 A3 A4 B2 B3 B5 C2 C3 C4 C5 C8 C10 C13 C14 D2
Tomar decisións na procura de solucións a problemas relativos á situación socio-laboral da empresa, aplicando os métodos apropiados así como a emisión dos informes correspondentes	
Tomar decisións na procura de solucións a problemas relativos á situación socio-laboral da empresa, aplicando os métodos apropiados así como a emisión dos informes correspondentes	
Contidos	
Tema	
BLOQUE I	DEREITO PENAL SUSTANTIVO
Tema I. TIPOS DE INFRACCIONES PENALES	Delitos graves, menos graves e leves. Dolo e imprudencia
Tema II. AS CONSECUENCIAS XURÍDICAS DO DELITO	As penas e as medidas de seguridad. A súa aplicación.
Tema III. OS SUSTITUTIVOS PENALS: ALTERNATIVAS AO INGRESO EN PRISIÓN.	A suspensión da execución de penas privativas de libertade
Tema IV. A RESPONSABILIDADE PENAL DAS PERSOAS XURÍDICAS	Consideracións previas. Criterios de atribución. As consecuencias xurídicas.
BLOQUE II	DEREITO PROCESUAL PENAL
Tema V. ESTRUCTURA DO PROCESO PENAL E OS SEUS PRINCIPIOS INFORMADORES.	1. Príncipios constitucionais de derecho penal e proceso penal. Especial referencia á presunción de inocencia e principio acusatorio. 2. Estructura do proceso penal. Fases do proceso e as súas características. 3. Tipos de procedimientos penais: ordinarios e especiales. A súa determinación.
Tema VI. OS SUXEITOS E O OBXECTO DO PROCESO PENAL.	1. O órgano xurisdiccional. A competencia no proceso penal. 1.1. Criterios de determinación da competencia (obxectiva, funcional e territorial). A conexión. 1.2. Tratamento procesual da competencia. 2. As partes no proceso penal. 2.1. As partes acusadoras no proceso penal. 2.2. As partes acusadas no proceso penal. 2.3. O actor civil. 2.4. O responsable civil. 2.5. A intervención do avogado no proceso penal. O avogado como representante. 2.6. Actos de comunicación. 3. O obxecto do proceso penal. Pretensión penal e pretensión civil.
Tema VII. A INCOACIÓN DO PROCESO PENAL. FORMAS DE INCOACIÓN DO PROCESO PENAL.	1. Denuncia. 2. Querella. 3. Atestado policial. 4. Incoación de oficio.
Tema VIII. FASE DE INSTRUCCIÓN.	1. A instrucción preliminar da Policía Xudicial e do Ministerio Fiscal. Intervención do avogado. 2. A instrucción xudicial. Sumario. Dilixencias previas. Dilixencias urxentes. 3. As dilixencias de investigación. 3.1. Recoñecemento e identificación do imputado. a) Recoñecemento en roda, fotográfico, dactiloscópico e por marcadores de ADN. b) Determinación das circunstancias personais do imputado. 3.2. Dilixencias sobre o corpo do delito. Autopsia. Recollida e conservación do instrumento e efectos do delito. 3.3. Inspección ocular. 3.4. Inspección corporais. 3.5. Declaración do imputado. 3.6. Declaracións testificais. 3.7. O careo. 3.8. A pericia na instrucción. 3.9. Confidantes policiais. 3.10. Análisis alcoholimétricos. 3.11. Videovixiancia. 4. Dilixencias de investigación reservadas ao Xuiz instructor. 4.1. Intervención das comunicacións personais. 4.2. Entrada e rexistro en lugar pechado. 4.3. Intervencións corporais. 4.4. Axentes encubiertos. 4.5. Circulación e entrega vixiada de drogas.

Tema IX. AS MEDIDAS CAUTELARES.	1. Medidas cautelares personais. 1.1. A detención. a) Dereitos do detido. b) Asistencia ao detido. b.1. Asistencia nas dependencias dos corpos de seguridade. Art. 520.6 a) y b). b.2. Asistencia en dependencias xudiciais. b.3. Comparecencia do art. 523. c) Habeas corpus. 1.2. A prisión provisional. 1.3. A libertade provisional. 1.4. Outras medidas cautelares personais. 2. Medidas cautelares reais. 2.1. Medidas cautelares tendentes á conservación dos efectos e instrumentos do delito. 2.2. Medidas cautelares tendentes ao aseguramento das responsabilidades pecuniarias. A fianza e os embargos. 3. Medidas de protección da vítima. Especial referencia á orde de protección.
Tema X. A PROBA NO PROCESO PENAL.	1. A proba no xuízo oral e os seus principios informadores. 2. A proba anticipada e preconstituida. 3. Medios de proba no proceso penal. Especial referencia á proba indiciaria. 4. Proba prohibida e proba ilícita. 5. Valoración da proba. Presunción de inocencia e principio in dubio pro reo.
Tema XI. A SENTENZA E OS SEUS EFECTOS NO PROCESO PENAL.	1. A sentenza: causa xulgada. Firmeza. 2. Sentenza condenatoria. 3. Sentenza absolutoria e os seus efectos. 4. Indulto. 5. Responsabilidade civil.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	46	100	146
Probas de tipo test	1	0	1
Estudo de casos/análisis de situacións	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Seminario	Estudo de casos en clase e debate de conclusións. Exposición e debate de actividades propostas. Resolución de casos, elaboración de informes e ditames. Estudo e preparación de actividades prácticas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminario	Atenderase ao alumnado en horario de titorías
Probas	Descripción
Probas de tipo test	Atenderase ao alumnado en horario de titorías
Estudo de casos/análisis de situacións	Atenderase ao alumnado en horario de titorías

Avaluación

	Descripción	CualificaciónResultados de Formación e Aprendizaxe					
		20	A2	B2	C2	D2	
Seminario	Asistencia ás sesións presenciais de carácter teórico e/ou práctico sobre os contenidos da materia.		A3	B3	C3		
			A4	B5	C4		
					C5		
					C8		
					C10		
					C13		
					C14		
Probas de tipo test	Probas de tipo test	30	A2	B2	C2	D2	
			A3	B3	C3		
			A4	B5	C4		
					C5		
					C8		
					C10		
					C13		
					C14		

Estudo de casos/análisis de situacóns	Actividade na que se formulan casos prácticos e/ou problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O/a alumno/a debe desarrollar as soluciones adecuadas.	50	A2 A3 A4	B2 B3 B5	C2 C3 C4 C5 C8 C10 C13 C14	D2
---------------------------------------	---	----	----------------	----------------	---	----

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira oportunidade (xaneiro 2018)

O/a estudiante debe elexir entre un sistema de avaliación continua ou a realización dun exame final.

a) Avaliación continua

Para poder optar polo sistema de avaliación continua, o/a estudiante deberá asistir, polo menos, a un 80% das clases. O sistema de avaliación continua consistirá en:

1. A asistencia e participación activa nas clases presenciais, que representa o 20% da cualificación final.
2. Realización dun exame, que representa o 80% da cualificación final.

O exame constará de dúas partes:

- 1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.
- 2) Un caso práctico, consistente no estudo dun caso. Esta proba representa o 50% da cualificación final.

A data e hora do exame da primeira oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2017/2018.

b) Exame final.

O/a estudiante que non se someta ao sistema de avaliación continua ou que quede excluido do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da calificación da materia.

O exame constará de tres partes:

- 1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.
- 2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representa o 50% da cualificación final.
- 3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a adquisición de competencias da materia, nas mesmas condicións que o/a estudiante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.

A data e hora do exame da primeira oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2017/2018.

2. Segunda oportunidade (Xullo 2018)

A. O/a estudiante que se someteu a avaliación continua conservará a nota que obtivo no mesmo. En estos casos, o exame representa o 80% da cualificación final.

O exame final constará de dúas partes:

- 1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.
  - 2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representa o 50% da cualificación final.
- B. O/a estudiante que non se someteu ao sistema de avaliación continua ou que quedou excluido do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da cualificación da materia.
- O exame constará de tres partes:
- 1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final.
  - 2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representa o 50% da cualificación final.
  - 3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a adquisición de competencias da materia, nas mesmas condicións que o/a estudiante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.

A data e hora do exame da segunda oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2017/2018.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

LUZÓN PEÑA, (dir.), DÍAZ Y GARCÍA CONLLEDO, (coord.), DE VICENTE REMESAL, PAREDES CASTAÑÓN. OLAIZOLA, **Código Penal**, 4.ª, Reus, 2016

LUZÓN PEÑA, Diego-Manuel, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 3.ª, Tirant lo Blanch, 2016

ASENCILO MELLADO, J. M., **Derecho procesal penal**, 7.ª, Tirant lo Blanch, 2015

MORENO CATENA, V.; CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho procesal penal**, 7.ª, Tirant lo Blanch, 2015

Bibliografía Complementaria

CUELLO CONTRERAS, Joaquín/MAPELLI CAFFARENA, Borja, **Curso de Derecho penal. Parte general**, 3.ª, Tecnos, 2015

DEMETRIO CRESPO, Eduardo (coord.), **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho penal, Tomo II: Teoría del delito**, 2.ª, Iustel, 2015

DÍEZ RIPOLLÉS, José Luis, **Derecho penal español, Parte General, en esquemas**, 4.ª, Tirant lo Blanch, 2015

GIL GIL, Alicia/LACRUZ LÓPEZ, Juan Manuel/MELENDO PARDOS, Mariano/NÚÑEZ FERNÁNDEZ, José, **Curso de Derecho penal, Parte General**, 1.ª, Dykinson, 2011

GONZÁLEZ CUSSAC, José Luis, **Esquemas: Derecho Penal. Parte General**, 5.ª, Tirant lo Blanch, 2015

GRACIA MARTÍN, Luis (coord.)//BOLDOVA PASAMAR, Miguel Ángel/ALASTUEY DOBÓN, Carmen, **Lecciones de consecuencias jurídicas del delito: el sistema de penas, medidas de seguridad. consecuencias accesorias y responsabilidad civil derivadas del delito**, 4.ª, Tirant lo Blanch, 2012

MIR PUIG, Santiago (a cargo de Víctor Gómez Martín), **Derecho penal. Parte general**, 10.ª, Reppertor, 2015

MUÑOZ CONDE, Francisco/GARCÍA ARÁN, Mercedes, **Derecho penal. Parte general**, 9.ª, Tirant lo Blanch, 2015

ORTS BERENGUER, Enrique/GONZÁLEZ CUSSAC, José Luis, **Compendio de Derecho penal. Parte General**, 3.ª, Tirant lo Blanch, 2011

Recomendacions

Materias que continúan o temario

Práctica Penal II/O03M110V01202
